

PESMI

LJUBEZNI

STR. 3

ČÜDNI VTIČI

V RITKAROVCI

STR. 5

Porabje

ČASOPIS SLOVENCEV NA MADŽARSKEM

Monošter, 8. maja 2008 ☼ Leto XVIII, št. 19

Razstava Ruta in predpasnik

25 LEJT VARAŠKOGA MUZEJA

Monoštrski muzej so odprli pred 25. letjimi na 29. apriliš. 1983. leta je Varaš svetiu 800-letnico ustanovitve cistercijanskega kloštra, kaulek steroga je po tistim zraslo mesto. Med svetašnjimi programi tistoga leta je bila otvoritev lokalno-zgodovinskega in narodnostnega muzeja tō. Pri tom, ka se je v Varaši muzej odpro, sta mela dosti zaslug dva Slovence, ravnatel varaške šaule Károly Gašpar pa njegva žena, steriva sta v 60. pa 70. lejtaj po slovenski vasnicaj vküppobrala stare stvari, leseno škir pa posaudo za nüc pa lepoto. Njina zbirka (gyűjtemény) je slüžila kak fundament za razstavo, stera notpokaže zgodovino pa življenje Porabski Slovencev.

25. apriliša so ob 25. obletnici muzeja odprli razstavo z naslovom Ruta in predpasnik (Vacalejg in förtok). Zbrane je pozdravila ravnateljica varaškega muzeja Marija Kozar. Na žalost zakonca Gašpar nej mogla pozdraviti, ka sta že obadva pokojna, ejkstra je pa pozdravila hčerko Avgusta Pavla, Judito. Muzej od leta 1986 nosi menja Avgusta Pavla. Marija Kozar je gorpreštelja pismo ravnateljice soboškega muzeja Metke Fujs, stera je osebno nej mogla pridti na oblejtnico. Varaški pa soboški muzej vküper pripravlata pro-

En tau razstave »Vacalejg in förtok«

Ravnateljica varaškega muzeja Marija Kozar in ravnatelj Železnožupanijskih muzejev Sándor Horváth

jekt, s pomaučjov steroga bi se leko varaški muzej tō obnavo, modernejši grato. Sándor Horváth, ravnatel Železnožupanijskih muzejev, kama spada varaški muzej

tō, je vōzdigno, ka muzej že dugo dobro vküpdela s Slovenci, sad toga leko vidimo v Porabji v več vasnicaj (razstava za Gorenjom Seniki v staroj fari, etnološki kotiček

(berendezés), takšno, kak je inda bila. Varaški muzej bi radi obnavili od zvüna pa od znautra. Od zvüna bi se ešče en tau vcüjzozido, najbolje je potreben en lift, zatok, ka invalidi pa starejši obiskovalci sploj ne morejo gor na prvi štuk. Bila bi pa ešče ena sprejemnica tō, gde si obiskovalci leko küpijo karte ali čakajo, se spočinejo.

Razstavo Vacalejg pa förtok je notpokazala Marija Kozar. Za razstavo je največ gradiva dobila od Djagarske Trejze (Horváth Balázsné) z Gorenjoga Senika pa od Marije Lang iz Slovenske vesi. Na razstavi leko vidite, kak so naše stare materé gnauksvejta vacalejge (delenske, iz kašmira ali kartona) nosile, kak so je vezale. Förticke so že tō cejlak taminauli, inda so nosile ženske cejle förtoke, steri so se zar zakapčüvali, potem förtoke na ramena, zdaj pa ženske nosijo namesto förtikov »otthonke«.

Na otvoritvi razstave so varaške ljudske pevke pod vodstvom Marije Rituper spopevale dve pesmi s primerno vsebino, v eni so spejvale o vacalejgi, v drugi o förtoki tō. Pa naj ne pozabimo, trno lepe so tō bile. Tak kak se šika, mejle so lepe förtoke pa vacalejge na glavi.

Marijana Sukič

na Dolenjom Seniki v pisarni slovenske samouprave, več priložnostnij razstav), najlepši dokaz toga je pa slovenska iža z Gorenjoga Senika, stera je postavljena v s kanzenu v Somboteli. Ta iža je nej samo zatok pomembna (fontos), ka je najstarejša iža v škanzeni, liki zatok tō, ka se v njej pa kaulek nje zbirajo Slovenci, tam majo prireditve za velko nauč, za kresno nauč. Dapa delali so tam že slovenski likovniki, malari iz Novoga mesta, meli večkrat razstave. Ravnatelj Horváth je največ gučo o planaj, ka vse bi ešče radi napravili. V sombotelsko slovensko ižo bi radi spravili opremo

Sombotel: pogovor pri škofu Andrásu Veresu

DO KDAJ SLOVENCIS S SVOJIM DUHOVNIKOM?

Sombotelški škof dr. András Veres je na lanski birmi v gornjeseniški cerkvi prvič javno povedal, da bo moral tamkajšnjega duhovnika premestiti v drugo faro, vernikom pa poslati madžarskega župnika, kajti Ferenc Merkli

kalovci. Dušnopastirsko delo bo zaupano enemu samemu župniku. *Za sedaj je sicer vprašanje rešeno tako, da župnik z znanjem slovenskega jezika opravlja dušnopastirsko delo, toda kot sem že omenil odbornikom, ga*

Škof sombotelske škofije dr. András Veres

je edini, ki lahko opravlja cerkvene obrede v slovenskem jeziku-narečju in madžarščini. Ob tem je govoril tudi o delu župnika in ga pohvalil za aktivnosti na številnih področjih. Od lanskega avgusta so vse porabske vasi v eni fari, za katero kot dušni pastir skrbi Ferenc Merkli.

Na željo uredniškega odbora Stopinj 2008, letnega zbornika, ki izhaja v Murski Soboti, je sombotelski škof András Veres odgovoril na tri vprašanja, med katerimi je bilo tudi: »Imate kakšne načrte glede pastoralne oskrbe Slovencev v Porabju?« Odgovoril je: »Potem, ko sem slišal mnenje duhovnikov, sem tako odločil, da bomo na ozemlju naše škofije izoblikovali dve narodnostni župniji, ustrezno jeziku dane narodnosti. Tako se bo za naselja s slovenskim jezikom osnovala župnija s središčem na Gornjem Seniku. Sem spadajo še Dolnji Senik, Števanovci, Verica, Andovci in Sa-

bom čez leto ali dve moral predstaviti v drugo župnijo. In tako ne bom mogel dati duhovnika, ki bi obvladal slovenski jezik, ker jih nimamo...« Pogovor za Stopinje je datiran z 21. avgust 2007.

Sporočilo na birmi, seznanitev odbornikov, objava v Stopinjah, pogovori z župnikom Ferencem Merklijem, so bili dovolj za vzpodbudo predsednikoma Državne slovenske samouprave Martinu Ropošu in predsedniku Zveze Slovencev Jožetu Hirnöku, da prosita za sprejem pri sombotelskem škofu. Srečanje, na katerem je sodeloval tudi župnik Ferenc Merkli, je bilo v torek, 29. aprila. Zaradi, bojda organizacijskega nesporazuma, ko se naj tajnik Robert Kürnyek s škofom ne bi dogovoril, da bodo pogovor spremljali tudi odgovorna urednica TV oddaje Slovenski utrinki in novinar Sotočij - oddaje o Slovincih v sosednjih državah Radia Slovenija, smo predstavniki

medijev morali zapustiti sedež škofije, gospod András Veres pa je prek »neke ženske« sporočil, da ni pripravljen po pogovoru povedati ničesar.

Zato zdaj neuradne informacije s približno eno uro trajajočega pogovora. Predsednika krovnih slovenskih organizacij sta škofa Andrása Veresa seznanila z željo, da bi imeli Slovenci še naprej bogoslužje in druge cerkvene obrede tudi v svojem jeziku. Sedanji župnik je začel vključevati v svoje delo mlade, med katerimi je tudi pevski zbor.

Škof je na pogovoru govoril o treh interesih, in sicer kaj želi župnik Ferenc Merkli, kakšne so želje Slovencev in kakšne načrte ima škofija. Najpreprosteje rečeno, se interesi prepletajo, drug drugega sicer dopolnjujejo in tudi izključujejo. Preprosteje pa to izgleda tako, če začnem pri župniku. Ako se odloči in vztraja, da ostane na Gornjem Seniku, si s tem zapre možnosti napredovanja na cerkveni hierarhični lestvici. Ferenc Merkli namreč spada med inteligentne in že zdaj zelo izobražene župnike. Študiral je tako v Sloveniji kot v Rimu, zato je skoraj razumljiva (ali upravičena, je drugo vprašanje) škofova želja, da mu omogoči intelektualni razvoj, česar pa, tako zgleda, ne bo mogoče, ako ostane v sedanjem okolju. Naš prijatelj Ferenc Merkli pravi, da želi na Gornjem Seniku ostati vsaj še tri leta in med tem časom zagovarjati doktorat. Kako bo dalje, mu verjamemo, da zdaj ne more povedati. Druga raven je, koliko je pripravljena škofija ustreči Porabskim Slovincem in jim zagotoviti bogoslužje in druge cerkvene obrede: od krsta, poroke do pogreba, v slovenskem jeziku. Če jim »vzame« sedanjega duhovnika in »pošlje« madžarsko govorečega, je več kot očitno, da slovenske besede ne bodo slišali, razen ko bo

pel cerkveni pevski zbor ali bo v gosteh župnik iz Prekmurja. Pričakovati, da se bo madžarski duhovnik lotil slovenskega jezika - je iluzija, celo v cerkvi. Sklicevati se na to, da jim slovenska beseda pripada tudi na tem področju, kaj dosti ne bo zaleglo, ali pač. Tu je tudi stična točka s tretjo ravni, kaj hoče škofija. Vsaka škofija, in

Škofija in stolnica v Sombotelu

zakaj bi bila sombotelska izjema, želi imeti čimveč uspešnih, izobraženih duhovnikov, kar seveda ni narobe. Ali se je pri tem pripravljena ozreti na potrebe majhne slovenske skupnosti na Madžarskem, je vprašanje, na katero bomo dobili odgovor čez nekaj let. Za zdaj ne kaže najbolje pa tudi za obupati ni.

Predsednika krovnih slovenskih organizacij sta se lani v Murski Soboti pogovarjala s pomurskim škofom dr. Marjanom Turnškom, ki je pred nedavnim maševal tudi v Monoštru. Na pogovoru je pomurski škof, ki se je dotlej že pogovarjal z dr. Andrásom Veresem, o kolegu povedal: »Res, da je novi škof prišel z druge strani Madžarske, in teh razmer prej ni poznal, je pa že na začetku škofovanja pokazal veliko odprtost in pripravljenost prisluhnuti Slovincem.« Kaj dosti pa pomurski škof ne more narediti, kajti tudi v Sloveniji je premalo katoliških duhovnikov, zato bi težko »ponudil« slovenske

maše s slovenske, prekmurske strani.

V Porabju, najpogosteje na Gornjem Seniku, so doslej delovali številni duhovniki iz Prekmurja. Med najbolj znanimi seveda Jožef Košič, Janoš Kūhar in Ivan Camplin v največjem obdobju. Tako za Jožefa Košiča kot za Janoša Kūharja velja, da nista bila samo

dušna pastirja, marveč mnogo več oziroma tisto, kar so Porabski Slovenci potrebovali in želeli; z delom in zapuščino sta preseгла svoj čas in prostor ter postala pomemben del slovenske cerkvene in tudi svetne zgodovine. Deloma to velja tudi za nedavno umrlega gospoda Ivana Camplina, ki je deloval v drugih okoliščinah - kot »gostujoči župnik«.

Zakaj prejšnji odstavek? Zaradi premisleka, ali je tudi sedanjí čas primeren, vzpodbuden, da postane sedanjí duhovnik Ferenc Merkli sodobni, aktualni nadaljevalec Jožefa Košiča, Janoša Kūharja in drugih, ali se bo odločil, da duhovniško pot nadaljuje tam, kjer lahko naredi več, ker je sposoben in ga zato tam želijo, če ne celo zahtevajo. To je tiste vrste dilema, ki jo mora sam pri sebi in s sabo raz/rešiti duhovnik, Porabski Slovenec Ferenc Merkli. Verjamemo mu lahko, da se ne bo zlahka odločil za nobeno možnost, za ostati ali oditi ...

Ernest Ružič

Pesmi ljubezni

Mešani komorni zbor Zveze Slovencev iz Monoštra je 26. pa 27. apriliša preživo dva trno lejpa dneva v Šempasu pa okolici. Mešani pevski zbor Lipa iz Šempasa je bijo v Porabji letos februara za

v krajevno skupnost (mi bi pravli ves) Šempas. Malo je »kriva« bila ena naša radenska pevka Milena tō, vej je pa za gūžino telko vse pripravila, kak če bi na gostovanji bili. Zatok pa, gda

vajo, pridelajo. Majo velke gorice, krmijo 30 bikauv, 60 svinj na leto. Dapa pri nji rejsan vsi primejo za delo. Mala deklična, vejndrik nej bila več kak štiri lejta stara, je tak dola nosila talejre kak prava kölnarca. Na drugi den, gda so nas pozvali v njino zemenico, naj malo kauštamo njino vino, ali kak se taumi čedno pravi, na degustacijo vina, smo vidli, ka mali »vert« (vejndrik tri lejta stari pojbič) že ma reden delavski gvant (kezeslábás) pa na svoj način pomaga. Pri nji smo se rejsan meli kak doma, gesti je domanjo bilau, oni pa trno prijazni (barátságos).

V dvej dnevaj smo spoznali en lejpi tau krajine. Prvi den po obedu smo se pelali na Sveto Goro, gde se je leta 1539 pastirici Urški skazala Marija pa ji zapovejla: »Povej ljudstvu, naj mi tukaj hišo zida in me milosti prosí.« Mi smo pa k njej vzdihavali, dokeč smo na tau visko goro prišli. Pisala sam že, ka je

razgledno točko v Goriških Brdih, gori na razglednom stolpi (kilátótorony) smo malo lovili sapo, pa ovak smo se tō lovili za ograjo, ka smo meli takšno čütenje, ka se ziba pod nami. Poglednili smo si vasico Šmartno, stera je zatok zanimiva, ka v njej ščejo obdržati pa obnoviti stare rame, kak so gnauksvejta bili. Šetali smo se po vauski gasaj, gledali iz kamna zozidane iže z malimi

Na sobotnom koncerti, pred sterim je guč emo goriški župan gospod Brulc, so nas trno toplo sprejeli. Vejndrik zatok tō, ka smo mi prišli od najbolje daleč pa mi smo tista »nekdanja« zamejska (če pa več nejga meje) skupnost, od stera so najmenje znali. Zvün nas so ešče popejali oktet iz Trsta, komorni zbor iz Železne Kaple pa domanji mešani zbor. Škoda, ka smo samo en

Nastop v cerkvi

den slovenske kulture. Meli so dva nastopa, v soboto večer so popejali v Slovenski vesi, v nedelo popodneva v Monoštri v Slovenskom daumi na osrejdni prireditvi Zveze. Že te so se zgučali z delavci Zveze, da vabijo varaški zbor apriliša k njim. 27. apriliša v Sloveniji (najbole pa na Primorskem) svetijo Den upora proti okupatorju, svetijo tau, ka so se v drugoj bojni prauti postavili fašistom. Na te den so planirali koncert, na šteroga so pozvali Slovence s Talanjskoga, Avstrije pa Vogrskoga.

Členi komornoga zbora (okrepčani s štirimi členi iz radenskoga zbora) smo se z veseljom podali na tau dugo paut. Nej samo zavolo tauga, ka radi spejvamo, liki zatok tō, ka smo znali, ka mo vidli dosta lejpoga, zanimivoga. Tisti tau Slovenije je gnauksvejta ranč tak trpo zavolo granice kak Porabje, istina, ka so se tam meje prva oprla. Tisto območje je ranč tak stičišče romanskega (Furlani, Italijani) pa slovanskega (Slovenci) prebivalstva, kak je Porabje stičišče (találkozási pont) slovenskoga, nemškoga in madžarskoga prebivalstva. Kak se pri nas križajo razne kulture, ranč tak pri nijj tō.

Skurok sedem vör smo se vozili (naš mladi šofer je vozo varno, dapa pomalek) dočas smo prišli

smo si na počivališči Tepanje napunili želodce, smo se težko nazaj na bus spravili.

V Šempasi nas je počako sam predsednik, predjen vesi gospod Volk. Šempas je lejpa ves v

Na razglednom stolpi v Goriških Brdih

spodnji Vipavski dolini, v njej žive kakšni 1100 lidi. Kak smo od gospauda Volka zvedli, lidgé se po cejoj krajini spravljajo s kmetijstvom, največ pauvajo graudzje, črešnje, marelice. (Na žalost so črešnje, zavolo toga, ka je apriliša dosti deža bilau, eške nej zreje bile.) Druga dejavnost, od stera živejo, je turizem. Ka se od tauga rejsan da živeti, smo vidli mi tō na kmečkom turizmu (falusi vendégfogadó), gde smo spali. Že več generacij držine se spravlja s tejm. Vse, ka ponidijo gostom (vendég), sami pripau-

naš bus počasen bijo, dapa baja je bila, ka je nej emo zavolé »konjov« tō nej, zatok se je pa trno mantrau, dokeč je po strmij (meredek) serpentinaj tagor prisopo. Bodjali smo se, ka stane pa mo na rit tanazaj, zatok smo brž začnili Marijine svete pesmi spejvati. Dapa splačalo se je. Z vreja smo zaglednili s snejgom pokrite vrhe Julijskih Alp, en tau Dolomitov, Furlansko nižino... Najlepša je pa bila bazilika, stero nam je pokazo pater Bernat. Škoda, da smo malo časa meli. Drugi den smo se pelali na lejpo

Milenino »gostüvanje«

oknami, stera majo šugatere (zsalugáter). Tau pa zatok, ka v toj krajini rad pije veter, steromi se pravi burja (bóra). Mrzeu veter z maurdja bi ovak trno razlado rame. Te vasi so zidali na trno malom mesti, iže so tak, ka če bi bile vküpzakeldjene, ena se naslanja na drugo. Tau je po ednom tali zavolo mrzloga vetra, na drugom tali pa zatok, ka so s tejm prišparali zemlau, na steroy so leko pauvali. Vsakši padén zemlé so vöponücali. Poglednili smo si cerkev na Kostonjevici ali Kapeli kak domanji lidgé popravijo. V kriпти te cerkve so pokopani zadnji členi francoske kraljevske držine Burbonov. Občüdovali smo lejpo türkizno farbo reke Soče (Tonček je vmes deklamiro o Gregorčičevi krvavi Soči), zamislili smo se nad tom, kelko so lidgé trpeli na soški fronti (isonzóí front) v prvoy bojni, gda smo se stavili pri kostnici, v steroy so čunte več gezero sodakov. Pa naj ne pozabim! Prejk nekdanje meje smo se tak vozili sé pa ta, ka smo spoj nej znali, če smo ešče v Sloveniji ali že v Italiji.

tau njenoga programa leko čüli. Dosta popejvanja je pa bilau po tistom na prijateljskom srečanji, stero se je zavleklo prejk paunauči.

V nedelo popodneva smo vküper z domanjim zborom pa z mlašečim cerkvenim zborom popejali v cerkvi, stero so lepau obnovili, z deli so enjali en den pred koncertom. Gospod župnik, steri je našoga župnika Merkljia pozno ešče iz Rima, je v pozdravnij besedaj vözdigno, ka je pesem bila tista, stera je v težki cajtav v Slovencaj držala düšo, nijm davala mauč.

V cerkvi smo se zahvalili domanjim za vse njine trüde, ka so nas tak lepau gorprijali, v vüpanji, ka mo se ešče vidli pa sodelovali.

Pa nej ka bi pozabila! Pevke pa pevci smo se veselili tauma tō, ka je naš zborovodja Tomaž Kuhar biu z nami zadovolen, če rejsan je tū pa tam med dirigranjom čemerno pogledno, gda smo nej cejlak tak »vlejkli«, kak je on z rokauv kazo.

Marijana Sukič
predsednica zbora

OD SLOVENIJE...

Slovenija je 27. aprila praznovala dan upora proti okupatorju

Državna proslava je letos potekala v Begunjah na Gorenjskem. Zbrane je nagovoril predsednik republike Danilo Türk. Narodnoosvobodilni boj je potrdil vitalno moč slovenskega naroda, ki mu je več kot pol stoletja pozneje omogočila lastno državo in ugledno mesto v EU, je prepričan Danilo Türk. V nagovoru na osrednji proslavi ob dnevu upora proti okupatorju pa je spregovoril tudi o etičnem bistvu upora, o spravi in o prihodnosti.

V bližini gradu Katzenstein v Begunjah na Gorenjskem, kjer je bilo v času vojne v gestapovskih zaporih zaprtih več kot 12.000 ljudi, je spomin na upor počastilo okrog 1500 ljudi. Med njimi so bili tudi predsednik vlade Janez Janša s številnimi ministri, vodje opozicijskih strank in vojni veterani, ki so že pred proslavo položili vence na grobišča talcev ob parku in v bližnji Dragi. Grozote, ki so jih doživljali zaporniki, med katerimi so bili tudi otroci, pa so zbrani podoživeli v umetniškem programu prireditve, ki ga je pripravilo okrog 100 nastopajočih.

Gospodarska rast v Sloveniji bo letos znašala 4,2 odstotka BDP

Gospodarska rast v Sloveniji bo letos znašala 4,2 odstotka bruto domačega proizvoda (BDP), potem ko je lani znašala 6,1 odstotka - največ po neodvisnosti, inflacija pa se bo z lanskimi 3,8 dvignila na 5,4 odstotka, je v spomladanski gospodarski napovedi ocenila Evropska komisija. Gospodarska rast naj bi tako letos padla na 4,2 odstotka BDP, prihodnje leto pa naj bi se znižala na 3,8 odstotka, napoveduje Bruselj. Letos se bodo precej zmanjšale naložbe v osnovna sredstva, ki so bile še lani izrazito visoke. To je tudi ključen razlog za upočasnjeno rast v letošnjem letu, ocenjuje komisija, kljub temu pa bodo naložbe javnega sektorja v avtoceste in železnico ostale dinamične. Nekoliko se bo še povečala tudi zasebna potrošnja. Sloveniji se obeta tudi zelo visoka inflacija. Stopnja inflacije bo letos po napovedih komisije znašala 5,4 odstotka, naslednje leto pa naj bi padla na 3,3 odstotka.

»Če maš delo v plani, maš zakoj gora staniti«

Mariška Lang (Karbini Majči) v Slovenskoj vesi, vas gđakoli pa stokoli leko prosi, vsakšomi vse včinite. Ka vas žené, ka vam dá telko mauči, ka se vam nikdar nika ne vnauča?

»Vejš, tau tak pride, ka zazrankoma gora staneš pa če máš delo v plani, té maš zakoj gora staniti. Sir nika moram delati, tau sam že tak včena.«

• *V svoji delovni lejtaj ka ste delali?*

»Dja sam tresti lejt odla v židani fabrik. Bila sam tkalka, delala sam na tri šifte. Od šestdeset- ausmoga leta so že švicarski avtomatski mašini bili. Eden- dvajsti lejt sam delala na dvajsti mašinar, tau je pettresti stopa- jov tá pa telko nazaj.«

• *Tau si pa ranč ne moram brođiti, ka bi doma nej vertivali, ka nej?*

»Krave smo meli, smo delali vsefalé. Tak vejš, če krave maš, te moraš dosta vse spauvati, s senaum delati, vse. Zatok sva pa tak delala z možaum, ka sva se menjavala, nikdar sva nej prišla vtjüper, on je v kosino fabriko odo, dja v židano. Tak je nekaj vsigdar doma bijo. Mlajše smo meli. Te sam štja mejla eno botro, tisto smo tö mi na skrbi meli. Ona je tö mejla krave pa smo te štja k njej tö mi odli delat. Gda je sama ostala pa betežna, te smo go tö mi opravljali.«

• *S tejm, ka ste delali v tri partiji, ste že v mladi lejtaj leko šli v penzijo, depa vejn do gnesden skur skauz delate. Kak ste prišli prej na tjöjanja?*

»Tau je samo tak prišlo, tau sam nej dja sama stejla, depa tau je dugo ta prajti. Osemdesetde- toga sam bila že v penziji, gda so me zvali v vesi v malo fabriko, gde so štrumfe redli. Mislila sam si, tau je tü tak skrak do nas, pojep že oženjeni bijo, se napevalo, ka do ižo redli, penzija je tö mala bila, pa sva si te z možaum doma tak zgučala, ka mo išla delat. Štrumfe sam parala pa sam gora šivala cejdalo, na sterioj je gora bila spisana

cejna. Gda so s štrumfi gora enjali kaulek 1990. leta, se je ranč aupro plac (sejem) v Varaši pa me je prejdnja zvala, naj ji na teden dni vöpomorem, zvala me je pucat v bife. Tak sam išla delat za teden dni na plac, pa je držalo sedemnajset lejt. Zvöjn pucanja sam pomalek vse drügo tü mogla delati, piti vödavati, sendviče redti,

Mariška Lang (prva z lejeve) je pokazala v Sloveniji tö, kak se v Porabji tjüjajo döđöle

viršline tjüjati, sledkar gril piceke pečiti. Gnauk je samo bife mali grato pa so prej naprajli za restavracijo, te se je oprla tjünja. Te sam pa tadala ostala za tjüjarco. Za en čas sam že djesti vö tö mogla nositi, posau- do dola brati, ka je kölner nej sto za vruga nej tau naprajti. Ka š te z njim delo, če sva bila dva, moraš naprajti ti sam. Delavci so odišli, prišli, dja sam pa ostala tadala. Gda je meni tü više prišlo tau, sam en čas leko odavala mlašeči gvant. Samo ka se je nika obrnauo pa sam pá mogla nazaj titi tjüjat. Pa tau dočas, ka je nej drügi prejdjen vzejo prej cejli plac, gda smo vsi odišli.«

• *Mi smo se z varaškimi pa slovenčarskimi pevkami fejs radiüvali, ka te bar malo počivali, nete odli kak gora potegnjena vöra. Zakoj smo se vujsnili?*

»Moj sin je tü delo na placi pa je zdaj vövežo eno restavracijo s tejm, ka je najprvin k meni prišo, če mo ma pomagala. Te zdaj ka povejš enomi deteti? Dočas moram, pomagam.«

• *Zvön rednoga dela, ka vse delate, včinite z dobre vaule?*

»Zvün dela štja dosta vse mam na glavej. Odim spejvat sloven- ske pesmi z varaškimi-sloven- čarskimi ženami na Slovensko zvezo, vogrske pesmi z varaš- kimi ženami v Klub varaški penzionistov, svete pesmi pa v cerkev.«

• *Te gvüšno morate meti dober glas pa velko volo.*

»Dja rada popejvlam, dja doma

leko tau tü?

»Tau samo tak de, če ščeš. Moja mati je sir tak prajla, ka »vsig- dar na tejm boj, ka leko komi kaj pomagaš pa komi kaj leko daš. Te ti je tak ležej na srcej, ti je baugše.« Ovak nišoga ejkstra recepta nejga za tau. Če si tak brođiš, ka zdaj tau nemo mogo delati ali nede dobro, te nede. Včasik si moraš zbrođiti, ka dja, pa te že nika bau.«

• *Tjelkokrat sam čöjla od vas, povejmo, če je bila buča v vesi ali kašen drüđji vekši svetek, ka ste stjöjali pa spekli, ste vse nalekli mlajšom, vi ste pa prišli popejvat z ženami.*

»Tjelkokrat dja tau dobim nazaj? Vejš, dja tau dostokrat tak napravim, vsakši ma svoj klüč, naj leko pride tašoga ipa tö. Dja rada tjüjam. Dja sam tak rada, gda tak dosta leko stjüjam pa ti- sto tak žmano zejo. Tisto je tak dobro! Pri nas svetki tá ne minejo, ka bi vsikši nej doma bijo. Gda sam štja nej sama bila, te tö tak bilau. Dja sir cejloj drži- ni tjüjam, puna tjünja nas je. Te štja ležej bilau, gda je moja mati živela, ka je nekaj doma bijo.«

• *Vi ste preveč za svojo držino, vi morate biti trno dobra mati pa tašča tü.*

»Tau oni vejo. Dja sam tak, če enomi daš, té drügomi tü moraš dati. Dja svojo snejo ranč tak držim, kak če bi moja hči bila. Gda kaši dar tjüjim, sir obadvej gnako dobijo. Dja mojo snejo tö rada mam. Če sam dja prisildjena na koj, mena tö dobro spadne pomauč. Gda sam si nogau strla, sta me s sinaum vred trno lepau opravljala. Cejli ram so mi spucali, vsikšo staro posauo pa ronjo sta mi ta ličila. Ali gda je farbanja bilau, sam domau prišla iz dela pa je vse sčičeno bilau, štja mala vnukica je pomagala. Vejš, kak je tau dobro čütenje! Tau tak moraš delati, če si ti prisildjeni na nji, ti nazaj nika tö moraš dati. Dočas ka moraš, moraš pomagati. Steri mlajše ma, tisti ám vsikši vej tau!«

Klara Fodor

Čudni vtiči v Ritkarovci

Dosta fele živali sam že vido v Porabji, dapa taše ešče nej kak v Ritkarovci pri Petini Šerfeci. Gda sam je prvič zagledno, sam tau mislo, ka sam zablau do pa sam že nin v Afriki. Tau je zato bilau, ka so tau bili noji (strucc), šteri so me prejk grajke tak čüdno gleda-

»Visko cejno majo, istino, dja sam tri küpo za stauosemdeset djezero forintov, ka je spoj fal. Ovak eden pride za telko ali ešče več. V malom oglasi (apróhirdetés) sam vido, ka so za enga kokauta štiristau djezero forintov prosili.«

• *Dosta štrucov držijo na*

Peti Šerfec zagnauk drži štruce samo za hobi

li, ranč kak dja njij. Pet ji je bilau vsevküp. Sprvoga sam nej dau valati svojim očam. Eden mejter od ograje sam stano pa sam samo gleda te čüdne stvari, dapa nej dugo. Zato ka je kokaut taprišo, perauti rancrazpüsto, pa proti meni začno staplati. Gda sam tau zagledno, brž sam dva stopaja znak staupo. Ranč te je prišo Peti Šerfec.

»Samo se ne bojiš od nji?«

• *Etak prejk grajke zato nej, dapa notra za niše pejnaza bi nej üšo, ma pravim pa ga pitam, kak ma je na pamet prišlo, ka de štruce držo.*

»Dosta novin pa knjig sam što od nji, pa tak se je tau te začnilo. Zanimive živali so, pa zato sam se te tak odlaučo, ka mo je dja doma tü držo.«

• *Maš kakšen cil z njimi?*

»Nej, samo za volo hobija je držim. Sprvoga sam tri piščance prineso, potistim pa tri vözraštjene. Enga kokauta (petelina) pa dve kokauši.«

• *Kelko vaga štruc, gda je ešče piščanec?*

»Kauli dve kili vaga, gda je en mejsac star.«

• *Tej, šteri so že vözraštjeni, tej kakšno cejno majo?*

»Dajca ešče nej, dapa mesau sam sprobo.«

• *Gde si djo mesau?*

»Doma sam mogo enga zarezati, zato ka je ranjeni bijo.«

• *Kak ste ga zarezali?*

»Ranč tak, kak gda doma kokauš zarezjejo. Telko je razlika, ka štruci na glavau nika gora trbej potegniti, naj ne vidi. Ovak ne ladaš z njim. Za mesau so štruci najbaukši do ednoga leta starosti. Potistim že bola tašo žlavo mesau majo.«

• *Kakšno žma ma mesau?*

»Bola črno mesau ma, kak če bi govedina bila. Nišoga posebnoga žmaja nejma. Če bi nej znau, ka dješ, nej bi znau, ka je tau štruc. Zanimivo je ešče tau, ka štruc ma najmenje holesterola (koleszterin) v mesej.«

• *Ka djejo?*

»Travo, semen, krmilo njim polagamo na den trikrat. Zrzanka pa večer ali semen ali

nas?«

»Nej njim je mrzlo, zato ka tam, gde so oni doma, tam je vodne vrauče, v noči je pa spoj mrzlo. Tak ka pri nas se ešče vejn baukše počütijo kak v Afriki.«

• *Kak žmeten je eden vözraštjeni kokaut?*

Kokaut pa kokauš

»Stauptedeset kilogramov vaga. Pa za volo tauga, ka so tak žmetni, velko mauč majo. Skrb trbej meti, zato ka tej vtiči vekšoga brsnejo kak eden konj. Za volo tauga je nevarno notra k njim titi, spoj pa te, če dajce škeš dolavzeti. Te je kokaut spoj nauri, zato, ka on tü ranč tak sedi kak kokauši. Dajco samo tak leko dolavzemeš, če go vkradneš.«

• *Kak si pripelo te velke štruce?*

»S tašimi prikolicami, s šterimi konje vozijo. Spoj težko smo je naklali, zato ka se je kokaut nej njau. Tak nauri je bijo, ka je ešče štaline dvera dolabrno. Dja trno tü nédem med nje, zato ka je bola moja mati polaga pa njau bola poznajo.«

• *Kak tadala, maš kakšne plane s tejmi velikimi vtiči?*

»Zdaj gnauk ešče ostanejo za hobi, če baude povpraševanje (kereslet) za mesau, za jajce, te mo vekši farm emo.«

Karel Holec

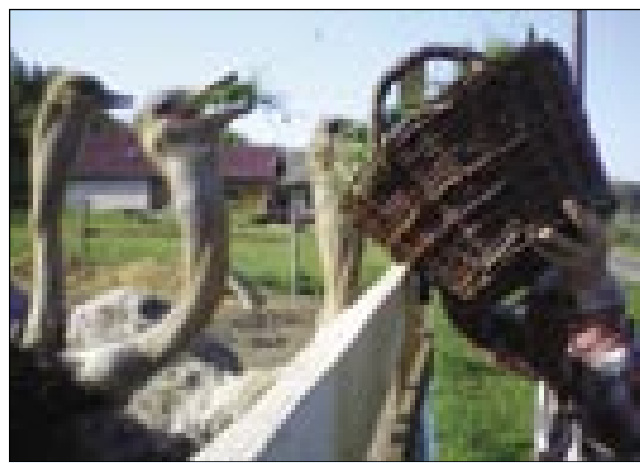
Vogrskom?

»Prvin je več bilau, dapa zdaj je že menje, zato ka nega trga. Pa tau je tö velki problem, ka nega, gde bi je mesarili. Tisti, šteri je za mesau držijo, tisti je na (H)rovačko vozijo mesarit.«

• *Štruce samo za mesau držijo?*

»Za mesau pa za dajce.«

• *Ka z dajci delajo?*

Največ je mati pa oča polagata

»Za restavracije se odajo, ali se pa spominčki napravijo iz nji. Ena dajca kilo pa pau vaga, pa pet, šest lidi se leko naddej z nje.«

• *Ti si že djo štrucovo dajco?*

krmilo dobijo, podne, gda dje, te travo. V zimi senau dobijo. Vodau cejli den majo nalečeno, v stero jim vitamine notra zmejšamo.«

• *Tej vtiči so v Afriki doma, nej njim je mrzlo tü pri*

... DO MADŽARSKE

Novi ministri v vladi

Po razpadu koalicije so vlado zapustili trije ministri iz vrst Stranke liberalnih demokratov. Premier Ferenc Gyurcsány je 28. aprila predstavil nove ministre, toda ne le tri, temveč šest, kajti ob tej priliki je preoblikoval tudi vlado, ki je po vrsti tretja Gyurcsányeva vlada. Premier je izpostavil, da se program vlade ne bo spremenil, le prioritete bodo druge. Namesto gospodarskega ministrstva bo delovalo Ministrstvo za nacionalni razvoj in gospodarstvo, ki ga bo vodil Gordon Bajnai. Dosedanje gospodarsko ministrstvo je vodil liberelec Csaba Kákósy. Novi minister brez listnice bo Károly Molnár, rektor budimpeštanske tehnične fakultete. Njegovo področje bo spodbujanje raziskovanja. Ministrstvo za lokalno samoupravo bo vodil neodvisni poslanec v parlamentu István Gyenesi. Ministrstvo za promet, komunikacije in energitiko bo vodil dosedanji generalni direktor Madžarske pošte Pál Szabó. Ministrstvo za okolje bo prevzel Imre Szabó, predsednik skupščine županije Pest. Dosedanje ministrice za zdravstvo pa bo zamenjal Tamás Székely, dosedanji generalni direktor Državne zdravstvene zavarovalnice (OEP). Ministrice za delo in socialo je postala Erika Szűcs, poslanka in podpredsednica državnega odbora socialistov.

Programi, prireditve

• 10. maja organizira slovenska samouprava na Dolnjem Seniku kulturni popoldan, na katerem bodo nastopili malčki domačega vrtca ter učenci DOŠ Gornji Senik. Program se bo začel ob 17. uri v domačem kulturnem domu.

• 10. maja prireja slovenska samouprava v Székesfehérváru srečanje, na katerem bo nastopila tudi sakalovska folklorna skupina.

• 9. in 10. maja bodo gornjeseniški ljudski pevci gostovali v Gradcu, kamor jih bo pospremil tudi domači župnik Ferenc Merkli.

»Eške dosta kaj znamo«

Mlinarstvo je edna od najbole stari obrti, štere so lidgé poznali. Bilo je eno od pavar-skij del, štere je mogo pavar napraviti, ka je leko do krüja prišo. Pri nas v Prekmurji je bilou dosta vodnih mlinov, na Muri, na Ledavi, pa na

Žido-Lenaršičev mlin v Markovcih

kakšom potoki eške tü. Vsakši mlin je pa meu tüdi stope za ajdovo (dinsko) pa prose-no kašo, štera je v našoj kü-nji nepogrešljiva. Kesnej so mlinske kamne zamenjali va-lji (henger) in valjni mlini. Kesneje so kcoj prišli eške mlini na parni in eške malo kesnej električni po-gon.

Po Goričkóm najdemo dosta propadlih mli-nov, šteri samo tak na nikoj de-jo, nej ka bi štoj skrbo za njij. Takšniva leko vidimo na primer v Serdi-ci pa v Sotini.

Žalostno je gledati takši propad. Mamo pa lejpi primer, kak fajm poskrbeti za mlin, pa ga vöponücati za turizem, če za drugo nej, v Markovcih ob potoki Velika Krka. Té mlin je v 19. stoletje postavo Aleksander Lenaršič, šteri ga je nüco za kukurco mleti do

smrti leta 1932. Te je mlin sin Bela prejk vzeu, liki se je v mlini ponesrečo in leta 1939 mrau, zato je s Francije nazaj prišo njegov brat Janez, ka de družinsko tradicijo dale pelo. Mlin je obnovu, pa ga tak pri-lagodo, ka so se v njem vse

vrste žita leko mlele. V mlini je delo do smrti. 1985 je mlin prejk vzeu sin Jože, po doma-če Branko in njegova žena Hilda. Té je dau kcoj napra-

Stara preša

viti elektromotor. Liki čas je prineso svoje, želje lidi so bile različne, Branko je zbetažau, pa več nej mogo delati, zato mlin od leta 1995 stoji. Na Brankojovo željo so leta 1999 začnili z obnovu, štera je tra-jala do leta 2002 in toga leta so mlin razglasili za kulturni

Mlinarstvo

spomenik. Predstavleno je vse, od vaganja do pakivanja mele v žakle. Leko bi pa mlin tüdi eške pognali, če bi ščeli. V tom mlini pa leko vidimo tüdi motor na lesni plin ali holc gas. Žido-Lenaršičev mlin v Markovcih je lejpi primer, kak ohraniti kultur-no dediščino, jo pokazati drü-gim, pa v njem pripraviti eno fajno razstavo o mlinarstvi.

Pa ka nemo gučala samo o mlinaj, šteri se dajo pognati, naj vam pred-stavim tüdi eno-ga, šteri eške flajsno mele. Tou je *Kolenkov mlin* v Gornji

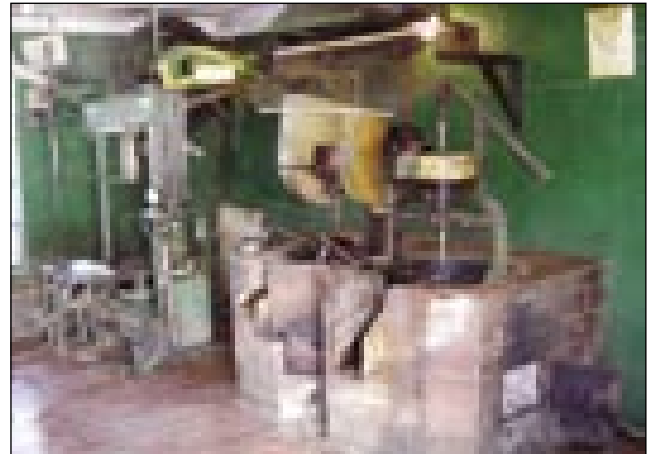
Bistrici, šteri je tüdi povezani z močnov družinskov tradi-cijov. Antonov oča Martin je pred 2. svetovno bojno meu tretjino mlina na Muri. Po začasnom deli v Franciji je küpo eške tretjino in se včiu mlinarstva, kcoj je küpo tretjino in na konci sam vert grato. Doletēja ga je velka nevola, ka njemi je té mlin pogoro. Gda je bilo bojne konec, je kak odškodnino doubu 50 metrov hrastove hlodovine (fausline) in si je s tistoga lesa zgrado eške gnes obstoječi stari mlin. Preselo ga je vkraj od vodé, k staroj »banovinskoj« cesti v Črenšovce. Malo je mleu pšeni-co, žito, na kamne seveda. Zato ka je pri iži trno dosta mlajšov bilou, 11, je mogo mlin dostakrat doj zaprejtí, pa za drüгим poslom iti. Leta 1985 je Anton, gnejšnji vert, nazaj z Nemčije prišo, küpo mašine, popravo pa vred vzeu mlin in začno »tirati mlinarstvo«. Po izobrazbi je vönavčeni kovinostrugar (vasesztergályos), liki je vse

izpíte napravo, samo ka leko mlin vodi. Starejši sin je tüdi mlinar, inženir živilske stro-ke, zdaj mlin že skoron sam vodi, ka se Anton pakiva v penzijo.

Oljarna Škalič v Gornjih Petrovcih

Pri Kolenki majo konven-cionalno mletje žitaric pa mletje in luščenje na kamen. Pravi, ka je edini mlinar, ka eške kamen ma. Napravijo

Mliński kamen

takšo melo, kakšo stranka ščé. Delajo pa vse vrste mele: pšenično, rženo, dinsko, ovseno, kukurčno... Povej-zani so pa tüdi z drüštvo-m Mozaik in drüštvo-m Ajda iz Lendave, zato, ka eške na kamne melejo. Tak so usta-novili Ekološki center Svit, šteri predelava žita, lušči piro, ajdo, mele punovredno

melo na kamen in tak dale. Pravzaprav se bavi z zdravo prehrano.

Eške gnes je pri Kolenki sko-ron tak kak inda: pripelaš zr-nje, pa pelaš melo. Ekološke izdelke pa leko dobimo tüdi v trgovini Sončnica v Soboti, na tržnicaj, senjaj, razni pri-reditvaj, lejko se pa celou po pošti prištöla.

Fajn je videti, ka eške rejsan nešče na kamen mele, kak se je inda mlelo. Je pa trno žalostno gledati, kak stari mlini merajo eden za drü-gim. Moremo pa priznati, ka jih je nekaj, ka so jih že fajm obnovili, seveda so se povezali z Zavodom za spo-meniško varstvo (Müemlék-védelmi Hivatal) ali podob-nimi institucijami, tak ka je vse tak kak trbej. Takšni so v Gornjih Slavecih, Berkovcih, Neradnovcih, Mali Polani, Ižakovcih, Veržeji... Nej je vse samo propad, neka de mogo-če eške cvelo.

Jasmina Papić

(podatke zbrala avtorica za potrebe projekta *Craftattract - tradicionalne obrti - nove atrakcije za kulturni turizem, Interreg IIIA, Sosedski program Slovenija - Madžarska - Hrvaška 2004 - 2006, ki ga za Pomurje izvaja Pokrajinski muzej Murska Sobota*)

OTROŠKI

NAŠA ZLATA RIBICA

Svejt je čüdno vküper napravljeni. Lidge ne võrvlejo najbole, ka bi se godili čüdeži.

Depa po drugoj strani bi trno radi bili, ka bi se godili. Te je pa sploy nej čüdno, ka v zlate ribice ne võrvlejo, bi je pa radi meli bar v bližnjom potoki.

Pa ništerni ranč ne vejo, ka una rejsan tam živé.

NEVOLA PO POVODNJI

Povouden je nej dobra gé. Nej za lidi, nej za poula pa za stvar tó nej. Depa ribe so ovak malo zmejšane gé. Vidiyo velko vodou pa že začnejo lejtati kouli po njoj. Gda pa se ta voda nazaj potegne, ostanajo po poulaj v kakši mali grabaj. Tam se njim nika dobroga ne more zgoditi. Dosta lagvoga pa gvüšno. Pa ranč tak se je zgoudilo z ribami iz potoka zlate ribice. Povouden je taminoula, ribe pa ostanole zgrablene v mali grabaj po poulaj pa travnikaj. V toj nevouli so zazvali zlato ribico, naj kaj naredi. Naj si kaj trno čednoga vözbrodí. Depa zlata ribica je bila v gnaki nevoudaj kak druge ribe.

Vode širom po grabaj je bilou vse menje. Pa je bila vse bole vrouča. Ribe so si kuman eške odijavale. Ništerne so bile že napou mrtve. Ja, ja velka nevoula, velka, velka, velka nevoula. Stari mouder krap je ostano v potoki. Lejto je gor pa doj pa se tó nevouliivo. Ka naj naredi, ka naj naredi? Tak so se spitavale vse ribe tak v grabaj kak v potoki. Zlato ribico pa je v toj velkoj nevouli kcuji k tomi bilou eške sram. Sram jo je bilou, ka se je znajšla v tistoj grabi. Sram jo je bilou, ka bi una mogla vedeti, ka vse se leko zgodi. Pa jo je bilou sram zatoga volo tó, ka ne more pomočti svojim sestram ribam. Tak je samo čakala, naj se zgodi, ka de se zgoudilo. Tak je vövidlo, ka ribe zvün potoka preminejo. Štrki pa čaple so že začnole lejtati više zgrablene rib. Edni tej velki vtíči so že začnoli namakati klüne v grabe z ribami.

Je pa včasi v žitki tak tó, ka pomouč pride, gda jo najmenje čakaš. Pa zato tó, ka je zlata riba čalerska riba. Njeno nevoulo je vpamet vzeu vodeni možakar, ka se drži bole vkraj od njenoga potoka. Un živé v ednom velkom potoki, skur tak velkom, kak je Raba. Nagnouk je vpamet vzeu, kak un nika čüti. Vpamet je vzeu, kak čüti nevoulo. Je čüto, ka bi tou leko bila zlata ribica. Pa bole kak je čüto, bole je gvüšen biu v tou. Depa zlatoj ribici dun trbej pomočti. Tou pa zato, ka je nagnouk že vedo tó, ka si ne more sama pomočti.

- Vej pa potok brezi zlate ribice je nikši potok nej gé, - si je povedo sam sebi pa se zagno po vodej tagor.

Eške prva kak prva je biu v potoki od zlate ribice. Stari krap nje mi je vse taraztumačo. Vodeni možakar je zdigno svojo zeleno tejlo puno lüskin iz vode. Začno je vküper nabirati ribe pa je nositi nazaj v potok. Nagnouk znouva čüti, kak zlata ribica eške vekšo nevolu ma. Pogledne koulivrat pa vidi štrka, kak jo drži v klüni. Brž skoučo na štrka pa njemi vöpotegne zlato ribico.

- Spuni mi želenje pa te pistim v vodou, - njoj je pravo vodeni možakar.

Spunila njemi je želenje. Želo pa si je, naj so vse ribe brž nazaj v potoki.

Od tisoga časa so ribe malo bole moudre gratale. Gda čütiyo, ka se voda nazaj vleče med brege, se bole v globko vodo potegnejo. Ka pa štrki? Nika nej, pužaki so tó dobri za gesti.

Miki Roš

POZDRAVLJAMO MATERE IN BABICE

KOTIČEK

Mati ima izjemno vlogo v srcu vsakega otroka. Mati je tista, ki jo poiščemo, če smo veseli ali če nas kaj žalosti. Mati je tista, ki smo ji vedno najbolj pomemb-

užalimo. Zgodi se, da kaj tudi pozabimo, mogoče važne stvari. Toda v vsakem koledarskem letu je en dan, ki ga nikoli ne smemo pozabiti, in to je prva

klorni skupini, ki delujeta na naši šoli. Fantje so zaigrali dve pesmi na harmoniki in klarinetu, eno pa na kitari. Nastopil

ni mi, njena »deca«. Njena prisotnost, njen trud je del našega življenja. Največkrat niti ne opazimo, koliko se trudi, naj bo na mizi naše najljubše pecivo, naj imamo vedno čisto obleko in topel, varen dom. Njej je vse to naravno, tako mora biti. Toliko prosi le, naj ostanemo dobri otroci. Otroci in odrasli, vsi smo zaposleni vse leto, imamo svoje dolžnosti, vsakdanje radosti in težave. Težko je ostati vedno dober, včasih koga tudi

nedelja v mesecu maju. To je materinski dan, ko pozdravimo naše mamice. Tudi na šoli jim pripravimo program.

Letos smo na Gornjem Seniku praznovali 27. aprila po maši v domačem kulturnem domu. Težko smo čakali ta dan. Ko se je dvorana napolnila z našimi mamicami in babicami, smo začeli našo proslavo. Recitirali smo madžarske, slovenske in nemške pesmi. Mamicam in babicam sta zaplesali tudi fol-

je še pevski zbor, zapeli so štiri pesmi. Program so popestrile tudi kratke igrice. Ob koncu smo naše mamice in babice obdarovali z lepimi rdečimi nageljni.

Prireditvev sta počastila tudi generalni konzul gospod Drago Šiftar s soprogo in predsednik DSS gospod Martin Ropoš.

Martina Zakoč
DOŠ Gornji Senik

Foto: Takács Adrián Donát

PRIREDITVAH NA KRATKO

19. aprila 2008 smo dobili vabilo v Šalovce na prireditvev »Zlati glas«. Ta program imajo že 13.

Program se je začel popoldne ob treh. Tekmovalce so razdelili v dve skupini. Na oder je

pomočnica in župan smo zastopali števanovsko šolo. Tudi naši učenci so pokazali, kako znajo peti.

25. aprila popoldne so v vrtcu najmlajši čestitali svojim mamicam in babicam. Z dvojezičnim programom so se malčki zahvalili za vzgajanje, za ljubezen in za skrb materam in babicam.

27. aprila pred mašo so pa šolarji pripravili program ob materinskem dnevu. Ob nastopu svojih otrok in vnukov je bilo v dvorani veliko solznih oči. Otroci so se pripravili s pesmimi, plesi in igrimi.

Agica Holec
ravnateljica

KAUT

leto v kulturnem domu Šalovci. To je tekmovanje, tekmovalci si izberejo znane slovenske pesmi in jih zapojejo. Pri petju jim pomaga CD ali kasete.

stopilo kar 27 pevcev. Imeli so strokovno komisijo in tudi gledalci, poslušalci so lahko glasovali. Mi smo bili povabljeni kot gostje. 6 učencev, ravnateljica,

MLAŠEČI

6.10 TEDENSKI IZBOR, 7.00 POROČILA, DOBRO JUTRO, 9.05 TEDENSKI IZBOR, OTROŠKI PROGRAM, 11.30 OSMI DAN, 12.00 DOKUMENTARNA ODDAJA, 13.00 POROČILA, ŠPORT, VREME, 13.25 DUHOVNI UTRIP, 13.40 ROZMARINKA IN TIMIJANKA, ANG. NAD., 14.25 SLOVENSKI/PORABSKI UTRINKI, 15.10 MOSTOVI - HIDAK, 15.40 KAJ GOVORIŠ? = SO VAKERES?, 16.00 IZ POPOTNE TORBE: TURISTI OBIŠEJO OVCE, 16.15 FIFI IN CVETLIČNIKI, RIS., 16.25 PETA HIŠA NA LEVI: STAROST JE ROKENROL, DRUŽ. NAN., 17.00 NOVICE, SLOVENSKA KRONIKA, ŠPORT, VREME, 17.20 POSEBNA PONUDBA, POTROŠNIŠKA ODD., 17.35 TV POGLED, 17.45 ATENE - ROJSTVO DEMOKRACIJE, FRANC. DOK. SER., 18.40 BREŃ IN CVETKA, RIS., 18.45 TINČEK, RIS., 19.00 DNEVNIK, VREME, ŠPORT, TV POGLED, 19.55 VOJKO ANZELJIC: ZAČNIMO ZNOVA, TV SER., 20.30 NA ZDRAVJE! 22.00 ODMEVI, EVROPA.SI, KULTURA, ŠPORT, VREME, 23.10 POLNOČNI KLUB, 0.25 50 LET TELEVIZIJE: TV DNEVNIK 9.5.1990, 0.50 ATENE - ROJSTVO DEMOKRACIJE, FRANC. DOK. SER., 1.40 DNEVNIK, 2.15 DNEVNIK ZAMEJSKE TV, 2.35 INFOKANAL

PETEK, 09.05.2008, II. SPORED TVS

6.30 INFOKANAL, TV PRODAJA, 8.30 GLASNIK, 8.55 PISAVE, 9.50 TEDENSKI IZBOR, 13.45 ŽOGARIJA - KO IGRA SE IN USTVARJA MULARIJA, 14.15 50 LET TELEVIZIJE: TV DNEVNIK 9.5.1990, 14.35 PRIMORSKI MOZAIK, 15.05 STUDENSKA, 15.30 ZDAJ!, 16.00 EP V KAJAKIH IN KANUJIH NA DIVJIH VODAH, 18.00 SLOVENIJA DANES - REGIONALNI PROGRAMI, 18.55 VELIKA IMENA MALEGA EKRANA: KRISTINA REMŠKAR, 20.00 PUSTOLOVKA, FRANC. DOK. SER., 20.55 BRAM IN ALICE, AM. NAD., 21.15 HENDRIX, AM. FILM, 22.55 AVDIČIJA, KAN. FILM, 0.40 HUFF, AM. NAD., 1.40 INFOKANAL

SOBOTA, 10.05.2008, I. SPORED TVS

6.05 TEDENSKI IZBOR, 7.00 OTROŠKI PROGRAM, 10.30 DAN DRUŽIN, PRENOS IZ CELJA, 12.05 TEDNIK, 13.00 POROČILA, ŠPORT, VREME, 13.15 TEKMA, 14.05 UPS!, IGR. FILM EBU, 14.20 SUPPORT YOUR LOCAL SHERIFF, AM. FILM, 16.00 O ŽIVALIH IN LJUDEH, 16.15 LABIRINT, 17.00 POROČILA, ŠPORT, VREME, 17.15 OZARE, 17.20 SOBOTNO POPOLDNE, 18.40 DINKO POD KRINKO, RIS., 19.00 DNEVNIK, UTRIP, VREME, ŠPORT, TV POGLED, 19.55 PRAVI BIZNIS, HUM. NAN., 20.55 TONE PARTLIJIC: ŠČUKE PA NI, ŠČUKE PA NE - NAZAJ NA CENTER, NAZAJ V PARTIZANE, TV NAD., 22.00 POROČILA, VREME, ŠPORT, 22.30 HRI-BAR, 23.35 RIM, AM. NAD., 0.30 ZBIRALKA, FRANC. FILM, 1.50 50 LET TELEVIZIJE: TV DNEVNIK 10.5.1990, 2.05 DNEVNIK, 2.25 DNEVNIK ZAMEJSKE TV, 2.50 INFOKANAL

SOBOTA, 10.05.2008, II. SPORED TVS

6.30 INFOKANAL, TV PRODAJA, 7.30 SKOZI ČAS, 7.40 TEDENSKI IZBOR, 14.35 POZDRAVLJEN, PEKING - PRVAKI IN IZZIVALCI, 15.10 EP V KAJAKIH IN KANUJIH NA DIVJIH VODAH, 16.10 EP V GIMNASTIKI, 17.00 SVETOVNI POKAL V GORSKEM KOLESARSTVU, 18.10 ROKOMET (M), CIMOS KOPER - GORENJE, 20.00 SANJSKA USODA AMELIE POULAIN, FRANC. FILM, 22.00 BLEŠČICA, ODDAJA O MODI, 22.30 ODSTEVANJE DO PESMI EVROVIZIJE, 22.50 ALPE-DONAVA-JADRAN, 23.20 SOBOTNO POPOLDNE, 1.30 STRELICE NASPROTNE USODE, KAN. NAD., 2.25 INFOKANAL

NEDELJA, 11.05.2008, I. SPORED TVS

7.00 ŽIV ŽAV, OTROŠKI PROGRAM, 10.50 PRISLUHNI MO TIŠINI, 11.20 OZARE, 11.25 OBZORJA DUHA, 12.00 LJUDJE IN ZEMLJA, 13.00 POROČILA, ŠPORT, VREME, 13.10 NA ZDRAVJE!, 14.25 FINA GOSPA, ANG. NAD., 14.55 SAMO BEDAKI IN KONJI, ANG. NAD., 15.30 NLP, RAZVEDRILNA ODDAJA, 17.00 POROČILA, ŠPORT, VREME, 17.15 NLP, RAZVEDRILNA ODDAJA, 18.25 ŽREBANJE LOTA, 18.40 POKEC, RIS., 18.45 OZI BU, RIS., 19.00 DNEVNIK, ZRCALO TEDNA, VREME, ŠPORT, TV POGLED, 19.55 ZVEZDE POJEJO, 21.25 IVAN OMAN - KMET IZ ZMINCA, DOK. ODD., 22.15 ARS 360, 22.35 POROČILA, VREME, ŠPORT, 23.00 MANDŽURSKI KANDIDAT, AM. FILM, 1.00 50 LET TELEVIZIJE: TV DNEVNIK 11.5.1990, 1.25 DNEVNIK, 1.45 DNEVNIK ZAMEJSKE TV, 2.15 INFOKANAL

NEDELJA, 11.05.2008, II. SPORED TVS

6.30 INFOKANAL, TV PRODAJA, 8.05 SKOZI ČAS, 8.15 TEDENSKI IZBOR, 9.40 Z GLASBO IN S PLESOM ..., PON., 10.30 SP V VESLANJU, 11.35 ŽIVLJENJE S KITI, ANG. POLJ. SER., 12.00 TEDENSKI IZBOR, 13.25 ZDAJ!, 13.55 EP V GIMNASTIKI - ORODJA, 17.45 EP V KAJAKIH IN KANUJIH NA DIVJIH VODAH, 18.45 SVETOVNI POKAL V VESLANJU, 20.00 VRTOGLAVI DUBAJ, FRANC. DOK. ODD., 20.55 KMETJE, POLJS. NAD., 21.50 Š - ŠPORTNA ODDAJA, 22.35 RELI SATURNUS, REPORTAŽA, 22.55 SOPRANOVI, AM. NAD., 23.45 NA UTRIP SRCA, 0.40 INFOKANAL

PONEDELJEK, 12.05.2008, I. SPORED TVS

6.30 TEDENSKI IZBOR, 7.00 POROČILA, DOBRO JUTRO, 9.05 TEDENSKI IZBOR, OTROŠKI PROGRAM, 11.10 ATENE - ROJSTVO DEMOKRACIJE, FRANC. DOK. SER., 12.00 LJUDJE IN ZEMLJA, 13.00 POROČILA, ŠPORT, VREME, 13.25 ZVEZDE POJEJO, 15.10 DOBER DAN, KOROŠKA, 15.40 TIMOTEJ HODI V ŠOLO, RIS., 16.05 KOŽA, DLAKA, PERJE: NEPRAVILNOSTI, DOK. NAN., 16.15 BINE: ČAROVNICE, LUTK. NAN., 16.30 KAKO SEM VIDEL SVET IZPOD MIZE: VELIKO IN MALO, IGR. NAN., 17.00 NOVICE, SLOVENSKA KRONIKA, ŠPORT, VREME, 17.20 TV POGLED, 17.35 TEMNA STRAN ŠIMPANZOV, ANG. DOK. ODD., 18.25 ŽREBANJE 3X3 PLUS 6, 18.40 LOKOMOTIVČEK TOMAŽ IN PRIJATELJI, RIS., 18.45 ADI V MORJU, RIS., 19.00 DNEVNIK, VREME, ŠPORT, TV POGLED, 19.55 VROČI STOL,

21.00 ROZMARINKA IN TIMIJANKA, ANG. NAD., 22.00 ODMEVI, KULTURA, ŠPORT, VREME, 23.00 OPUS, 23.25 GLASBENI VEČER, 1.00 50 LET TELEVIZIJE: TV DNEVNIK 12.5.1990, 1.25 TEMNA STRAN ŠIMPANZOV, PON., 2.15 DNEVNIK, 2.50 DNEVNIK ZAMEJSKE TV, 3.20 INFOKANAL

PONEDELJEK, 12.05.2008, II. SPORED TVS

6.30 INFOKANAL, TV PRODAJA, 10.20 SOBOTNO POPOLDNE, PON., 13.05 TEDENSKI IZBOR, 18.00 SLOVENIJA DANES - REGIONALNI PROGRAMI, 18.55 BERLIN, BERLIN, NEMŠ. NAN., 20.00 GLASBENI SPOMINI Z BORISOM KOPITARJEM, 21.00 STUDIO CITY, 22.00 KNJIGA MENE BRIGA, 22.20 CITY FOLK - LJUDJE EVROPSKIH MEST: STOCKHOLM, DOK. SER., 22.45 JOHNNY ZOBOTREBEC, IT. FILM, 0.40 INFOKANAL

TOREK, 13.05.2008, I. SPORED TVS

6.10 TEDENSKI IZBOR, 7.00 POROČILA, DOBRO JUTRO, 9.05 NA POTEK PO SPOMINU, 9.45 TEDENSKI IZBOR, OTROŠKI PROGRAM, 11.00 TEMNA STRAN ŠIMPANZOV, ANG. DOK. ODD., 11.55 IVAN OMAN - KMET IZ ZMINCA, DOK. PORTRET, 13.00 POROČILA, ŠPORT, VREME, 13.25 VROČI STOL, 14.20 OBZORJA DUHA, 15.10 MOSTOVI - HIDAK, 15.45 HE-MAN, RIS., 16.10 ALI ME POZNAŠ: JAZ SEM POLETNI DAN NA KMETIJI, POUČNO RAZV. ODD., 16.20 ZOJA KAJETO, RIS., 16.30 KNJIGA MENE BRIGA, 17.00 NOVICE, SLOVENSKA KRONIKA, ŠPORT, VREME, 17.20 TV POGLED, 17.35 ZGODBA KRONISTA IN DOKUMENTARISTA ING. MIRANA PAVLINA, DOK. SER., 18.00 Z GLAVO NA ZABAVO, 18.30 ŽREBANJE ASTRA, 18.40 ANGELINA BALERINA, RIS., 19.00 DNEVNIK, VREME, ŠPORT, TV POGLED, 19.55 PIRAMIDA, 21.00 ZADNJA KINO PREDSTAVA, DOK. MESECA, 22.00 ODMEVI, KULTURA, ŠPORT, VREME, 23.00 SESTRICI, FRANC.-BELG. DOK. ODD., 0.05 50 LET TELEVIZIJE: TV DNEVNIK 13.5.1990, 0.30 PODOBE 20. STOLETJA, PON., 0.55 KRVAVA POROKA, FRANC. FILM, 2.25 DNEVNIK, 3.00 DNEVNIK ZAMEJSKE TV, 3.25 INFOKANAL

TOREK, 13.05.2008, II. SPORED TVS

6.30 INFOKANAL, TV PRODAJA, 9.30 NLP, RAZVEDRILNA ODDAJA, 12.45 TEDENSKI IZBOR, 17.00 GLASNIK, 17.25 MOSTOVI - HIDAK, 18.00 SLOVENIJA DANES - REGIONALNI PROGRAMI, 18.55 V DUHU GLASBENEGA IN PLESNEGA IZROČILA, 19.55 NOGOMET, FINALE SLOVENSKEGA POKALA, 22.00 GLOBUS, 22.30 POTOVANJA ANDREJA GIDA, FRANC. DOK. FILM, 0.05 JUTRIŠNJE VREME, POLJSKI FILM, 1.40 INFOKANAL

SREDA, 14.05.2008, I. SPORED TVS

6.10 TEDENSKI IZBOR, 7.00 POROČILA, DOBRO JUTRO, 9.05 TEDENSKI IZBOR, OTROŠKI PROGRAM, 10.35 KNJIGA MENE BRIGA, 11.00 Z GLAVO NA ZABAVO, 11.25 PODOBE 20. STOLETJA, 11.55 NA UTRIP SRCA, 13.00 POROČILA, ŠPORT, VREME, 13.25 ARS 360, 13.40 OPUS, 14.05 ZADNJA KINO PREDSTAVA, DOK. MESECA, 15.10 MOSTOVI - HIDAK, 15.45 ANA Z ZELENE DOMAČIJE, RIS., 16.05 POD KLOBUKOM, 16.40 POLŽJEGRAJSKE ZGODBE, RIS., 17.00 NOVICE, SLOVENSKA KRONIKA, ŠPORT, VREME, 17.20 TV POGLED, 17.35 IZBRANO POGLAVJE, 18.25 ŽREBANJE LOTA, 18.40 ULICA SANJ, RIS., 19.00 DNEVNIK, VREME, ŠPORT, TV POGLED, 19.55 PROPAD, NEMŠ. FILM, 21.25 PRVI IN DRUGI, 22.00 ODMEVI, KULTURA, ŠPORT, VREME, 23.05 OMIZJE, 0.20 50 LET TELEVIZIJE: TV DNEVNIK 14.5.1990, 0.45 IZBRANO POGLAVJE, PON., 1.35 DNEVNIK, 2.10 DNEVNIK ZAMEJSKE TV, 2.35 INFOKANAL

SREDA, 14.05.2008, II. SPORED TVS

6.30 INFOKANAL, TV PRODAJA, 13.50 HRI-BAR, 14.50 PRAVI BIZNIS, HUM. NAN., 16.15 50 LET TELEVIZIJE: TV DNEVNIK 14.5.1990, 16.40 ŽIVLJENJE S KITI, ANG. POLJ. SER., 17.05 ČRNO BELI ČASI, 17.25 MOSTOVI - HIDAK, 18.00 SLOVENIJA DANES - REGIONALNI PROGRAMI, 19.00 VEČERNI GOST: ALEŠ HAUC, 20.00 NOGOMET, FINALE POKALA UEFA, 23.00 DUŠAN JOVANOVIČ: PREVZGOJA SRCA (KARAMAZOVI), TV PRIREDBA PREDSTAVE SLG CELJE, 1.10 SP V HOKEJU NA LEDU SKUPINE A, ČETRIFINALE, 3.35 INFOKANAL

ČETRTEK, 15.05.2008, I. SPORED TVS

6.10 TEDENSKI IZBOR, 7.00 POROČILA, DOBRO JUTRO, 9.05 TEDENSKI IZBOR, OTROŠKI PROGRAM, 10.45 IZBRANO POGLAVJE, 11.35 OMIZJE, 13.00 POROČILA, ŠPORT, VREME, 13.15 ZAČNIMO ZNOVA, TV SER., 13.45 PIRAMIDA, 15.10 MOSTOVI - HIDAK, 15.45 VOLKOVI, ČAROVNICE IN VELIKANI, RIS., 16.05 POROKA MOJH STARŠEV, IGR. FILM IZ IRSKE, 16.20 ENAJSTA ŠOLA, ODDAJA ZA RODOVEDNEŽE, 17.00 NOVICE, SLOVENSKA KRONIKA, ŠPORT, VREME, 17.20 TV POGLED, 17.30 ŠTAFETA MLADOSTI, 18.15 DUHOVNI UTRIP, 18.30 ŽREBANJE DETELJICE, 18.40 IN TO JE VSE!, RIS. 18.50 RJAVI MEDVEDEK, RIS., 19.00 DNEVNIK, VREME, ŠPORT, TV POGLED, 19.55 OSVOBJENI GRADIMO - DELO OSVOBJAJA: KOČEVSKA - SLOVENSKA SIBIRIJA IN GOLI OTOK, DOK. SER., 20.45 TEDNIK, 22.00 ODMEVI, KULTURA, ŠPORT, VREME, 23.00 OSMI DAN, 23.35 ZATOČIŠČE, ANG. TV FILM, 1.15 50 LET TELEVIZIJE: TV DNEVNIK 15.5.1990, 1.40 DUHOVNI UTRIP, 1.55 DNEVNIK, 2.30 DNEVNIK ZAMEJSKE TV, 2.55 INFOKANAL

ČETRTEK, 15.05.2008, II. SPORED TVS

6.30 INFOKANAL, TV PRODAJA, 14.20 GLOBUS, 14.50 VRTOGLAVI DUBAJ, FRANC. DOK. ODD., 15.40 50 LET TELEVIZIJE: TV DNEVNIK 15.5.1990, 16.05 PRVI IN DRUGI, 16.25 EVROPSKI MAGAZIN, 16.55 MED VALOVI, 17.25 MOSTOVI - HIDAK, 18.00 SLOVENIJA DANES - REGIONALNI PROGRAMI, 19.00 Z GLASBO IN S PLESOM ..., 20.00 CIRCUM REGIONAL 2008: GALA VEČER, 21.30 POD RUŠO, AM. NAD., 22.20 SKRIVNOSTI SRCA, KAN.-IT. FILM, 23.55 29. ULICA, AM. FILM, 1.35 INFOKANAL

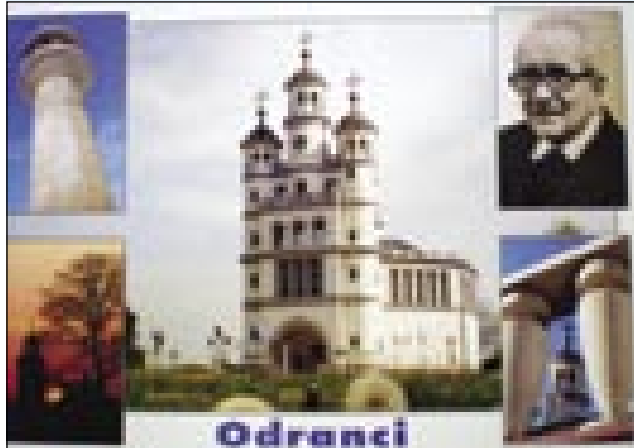
10. KOZARJEVI DNEVI V ODRANCAJ

Na 10. jubilejni Kozarjevi dnevi smo se ljudski pevci srečali v cerkvi svete Trojice v Odrancih. Srečanje je bilau v nedelo, 27. apriliša, v pau desetoj vōri.

Lojze Kozar st. so bili velki ljubitel cerkvene ljudske pesmi.

Čūla sam, da so Odranci za njine čase valali za oazo lejpoga ljudskega spejvanja pri sveti mešaj. Zavolo toga so se odlaučili, da bodejo deseto srečanje ljudski pevcev pripravili v župnijski cerkvi, ki jo dau zozidati Lojze Kozar st. Vsi ljudski pevci, ki so deset lejt sodelovali v Odrancaj na srečanjij »Odimospemat«, so se na 6. vūzemsko nedelo zbrali v toj lejpocerkvi Neuničljivega vūpanja.

Najprva so župnik Lojze Kozar ml. vse navzouče pevke, pevce, vernike lepou pozdravili. Povedali so, naj vsakšij, ki je v cerkvi, popejva. Ranč tak so nas pozdravili tūdi Štefan Alojz Ferenčak, ki so vsakšo leto predlagali, kakšne pesmi

Razglednica z odransko cerkvijo in portretom Lojzeta Kozarja st.

naj spejvamo, naprimer od Lucije, od sv. Jurija, legendarne, lūbezenske itd. Kak pri skupni pesmaj tak pri sv. mešij je donela ta lejpa odranska cerkev. Tau se ne da dojspisati, tau se mora čūti. Dobro je bilou, ka so pesmi domačini začnili, pevci so pa leko na monitori besedila šteli. Tou sveto mešo so darūvali za pokojnega msgr. Lojze Kozarja, za dugoletnega dušnega pastira, steri so prejk šestdeset lejt bili zvesten dūhovni oča, ljubitel ljudske pesmi, zborovodja cerkvenega zbora, mladinskega zbora, pisatelj, graditelj stare in nove cerkve. Za gradnjo cerkve so te ešče vouzo dobili. Dapa vūpanje so nej zgūbili. Zato je ta cerkev Neuničljivega upanja. Mi smo tō ponosni na nji, malo so naš domačin tō, ka so bili v naši gorenjesenički cerkvi okrščeni. Gda nas pot pelje v Odrance, na njenom večnom domi prižgemo svejčo. 29. apriliša je bila obletnica njine smrti, 1999. leta na te den so mrli.

Po sveti mešij so vse pevce bogato pogostili. Oblūbili so nam, ka se drūgo leto pā vidimo in čūjemo.

Gornjisenički ljudski pevci ZS se zahvalimo, ka smo leko devetič sodelovali na prireditvi »Odimospemat«. Pevci se zahvalimo za prejšnja leta Državni slovenski samoupravi in Zvezi Slovencev na Madžarskem tō, šteri naše poutne ceringe plačajo.

Vera Gašpar

Porabje

ČASOPIS
SLOVENCEV NA MADŽARSKEM

Izhaja vsak četrtek
Glavna in odgovorna urednica
Marijana Sukič

Naslov uredništva:
H-9970 Monošter,
Gárdonyi G. ul. 1.; p.p. 77,
tel.: 94/380-767; e-mail:
porabje@mail.datanet.hu
ISSN 1218-7062

Tisk:

EUROTRADE PRINT d.o.o.
Lendavska 1; 9000 Murska
Sobota; Slovenija

Naročnina: za Madžarsko letno
2.600 HUF, za Slovenijo 22
EUR. Za ostale države 52 EUR
ali 52 USD.

Časopis izhaja z denarno pomočjo
Urada RS za Slovence v zamejstvu
in po svetu ter Javnega sklada za
narodne in etnične manjšine na
Madžarskem.

Številka bančnega računa:
HU15 1174 7068 2000 1357,
SWIFT koda: OTPVHUHB